

Kunnskapsdepartementet

— HØRINGSSVAR – FORSLAG TIL REVIDERT FORSKRIFT OM GODKJENNING ETTER LOV OM FAGSKOLEUTDANNING.

Styret for Fagskolen Tinius Olsen, Buskerud har i styremøte 07.01.08 vedtatt å sende følgende høringssvar – forslag til revidert forskrift om godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.

Med hilsen
Willy Holdahl
Styreleder

Finn Simensen
Saksbehandler

Høring – Forslag til revidert forskrift om godkjenning etter lov om fagskoleutdanning

Fagskolen Tinius Olsen – tidligere Kongsberg tekniske fagskole er en de større fagskolene i landet med ca. 180 studenter. Vi har utdanninger både innen tekniske fag og innen helsefag.

Vi mener det er viktig at fagskoleloven nå åpner for godkjenning av tilbyder. Vi er meget positive til at NOKUT nå har fått fullmakt til å godkjenne tilbydere. Dette er en god løsning som innebærer at tilbyder av fagskoleutdanning kan få fullmakt til selv å opprette fagskoleutdanninger innen sine fagområder (godkjent tilbyder). Ny teknologi og raske omskiftninger i arbeidslivet, krever en fleksibel og dynamisk utdanningsmodell.

Fagskolene er den dominerende utdanningen etter avsluttet fag eller svennebrev. De tekniske fagskolene har videreført utdanningen som en lederutdanning, utviklet i nært samarbeid med sentrale aktører fra aktuelle bransjer og næringer. Skoleslaget er definert som en tertiærutdanning og har strenge krav til relevans i forhold til aktuelle bransjer og næringer. Vi mener at en harmonisering av forskriftverket slik departementet har foreslått med gjeldende forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler, vil gi våre studenter et bedre utgangspunkt og større muligheter for

avkorting i studietid for grader i universitets- og høgskolesystemet. Spesielt gjelder dette forskriftverkets krav om bruk av gode kvalitetssystemer i fagskolene.

NOKUTs rolle som tilsynsinstans er godt ivaretatt i de nye forskriftene, men vi mener at departementet bør legge inn flere minimumskrav når det gjelder krav til sakkyndiges kompetanse. Forskriftene må også sette et minimumskrav til faglig- og pedagogisk lærerkompetanse i skoleslaget.

I det følgende vil vi kommentere og gi innspill til de forskjellige paragrafene i forslaget til revidert forskrift.

Utkast til forskrift om godkjenning etter lov om fagskoleutdanning. 21. november 2007

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder godkjenning av utdanninger og tilbydere etter fagskoleloven § 2.

Vår merknad til § 1

Departementets merknad til § 1 viser en god forståelse for dynamikken som trengs i skoleslaget for å gi en fullverdig og oppdatert utdanning, og dermed behovet for utgivelse av fullmakt til tilbyder til selv å opprette fagskoleutdanninger innen nye fagområder. (godkjent tilbyder)

§ 2. Vedtaksførhet

Styret for Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) er vedtaksført for behandling av saker etter denne forskrift når lederen, eller lederens stedfortreder, og fire andre medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende.

Vi har ingen merknad til § 2

§ 3. Sakkyndighet

1. NOKUT oppnevner sakkyndige til å gi anbefaling om godkjenninger av utdanninger eller tilbydere.
2. NOKUT fastsetter kriterier for de sakkyndiges kompetanse og for oppnevning av disse.

Vår merknad til § 3

Noe av problemet ved tidligere godkjenning av fagskoler, var mangel på likebehandling gjennom konsistens i de sakkyndige rapporter for ulike fagskoletilbud. Vi har tidligere påpekt manglende klarhet i rapportenes budskap og at rapportene ikke evnet å gi et godt bilde av utdanningstilbudet.

Forskriftene må sette noen minimumskrav til oppnevning av sakkyndige slik at de sakkyndige har både fagkompetanse og kompetanse innenfor kvalitetssikring for det fagområdet som skal evalueres.

§ 4. Forholdet til forvaltningsloven

Forvaltningsloven gjelder ved behandling av saker etter denne forskrift, med følgende unntak og presiseringer:

- a. Vedtak etter §§ 5-9 regnes som enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b.
- b. Bare den som et vedtak direkte gjelder, kan klage over vedtak fattet av NOKUT.
- c. NOKUTs faglige vurdering av de faktiske forhold i samband med vedtak etter §§ 5-9 kan ikke påklages.

Vi sier oss enig i departementets merknad til § 4

§ 5. Godkjenning av enkelttilbud etter lov om fagskoleutdanning

1. NOKUT behandler søknad om godkjenning av utdanningstilbud etter lov om fagskoleutdanning. NOKUT oppnevner faglig sakkyndige for sin behandling av søknaden. NOKUT fastsetter mandat og kriterier for sakkyndig vurdering. NOKUT skal også behandle søknader om vesentlige endringer i allerede godkjente tilbud, herunder etablering av godkjente undervisningstilbud på nye steder.
2. NOKUT utarbeider retningslinjer for behandling av søknader, herunder krav til utforming av søknader og krav til dokumentasjon av styringsordning og reglementer med mer etter lov om fagskoleutdanning.
3. NOKUT sender de sakkyndiges rapport til den berørte tilbyder som skal gis en frist på minst 6 uker til å uttale seg før NOKUT fatter vedtak.
4. NOKUT skal påse at utdanningstilbudet er i tråd med de internasjonale standarder og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.
5. NOKUT kan gi godkjenning uten bruk av sakkyndige dersom utdanningen allerede er godkjent i henhold til krav fra norsk offentlig sertifiserende eller autoriserende myndighet eller dersom søknaden gjelder endringer i tidligere godkjente utdanningstilbud.
6. Tildelt godkjenning gjelder slik det fremgår av NOKUTs godkjenningsbrev. Et tilbud som er godkjent som heltids- eller deltidsstudium, kan tilbys på deltid eller heltid samme sted, og etter samme undervisningsmodell, forutsatt at tilbudet ellers er i samsvar med godkjenningen.
7. Dersom en tilbyder har fått en søknad om godkjenning avslått, kan NOKUT bestemme at en ny søknad om godkjenning av samme utdanning først kan fremmes etter to år.

Vår merknad til § 5

Fagskolene skal gi en yrkesrettet utdanning og kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere generelle opplæringstilbud. Begrepet "vesentlige endringer" må brukes med kløkt, slik at skolene ikke oppfatter NOKUT som en bremsekloss i utviklingen av skoleslaget.. Det er viktig at skolenes kvalitetssystem fanger opp behovene ute i næringslivet, slik at studentenes kvalifikasjoner til en hver tid samsvarer med den kompetanse som etterspørres i arbeidslivet.

§ 6. Godkjenning av tilbydere

1. Tilbydere som gir godkjent fagskoleutdanning, kan søke NOKUT om godkjenning for å opprette fagskoleutdanninger innen avgrensede fagområder (godkjent tilbyder). En godkjent tilbyder har fullmakt til selv å opprette nye fagskoleutdanninger. I sitt vedtak fastsetter NOKUT fagområdet fullmakten gjelder for. NOKUT kan også fastsette andre vilkår. NOKUT oversender kopi av vedtak til Kunnskapsdepartementet og Lånekassen.
2. For å bli godkjent som tilbyder må følgende vilkår være oppfylt:
  - a) Tilbyderens primærvirksomhet skal være utdanning.
  - b) Tilbyderen skal ha fast ansatte i undervisningsstilling og administrative stillinger med en slik kompetanse at tilbyder er i stand til kvalitetssikre og utvikle sine pedagogiske metoder og nye og eksisterende utdanningstilbud innen sentrale fagområder som inngår i utdanningene.
  - c) Tilbyderen skal ha et tilfredsstillende samarbeid med arbeidslivet.. Vilkår for å kunne søke om godkjenning som tilbyder:
  - d) Tilbyderen må ha uteksaminert kandidater i minst én godkjent fagskoleutdanning i minst to år .
  - e) Tilbyderen må ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring, jf. denne forskrift § 7.
  - f) Tilbyderen må dokumentere medlemskap i garanti- eller forsikringsordning som sikrer studenter erstatning dersom tilbyder frivillig eller pålagt brått stanser en utdanning, hvor det er studenter som ikke har fullført utdanningen etter oppsatt plan.
3. NOKUT utarbeider retningslinjer for behandling av søknader og utfyllende kriterier for godkjenning av tilbyder.

4. En godkjent tilbyder må rapportere om opprettelse av nye tilbud til NOKUT, med kopi til Kunnskapsdepartementet og Lånekassen.
5. Hvis en tilbyder har fått avslått søknad om godkjenning som tilbyder, kan NOKUT bestemme at en ny søknad først kan fremmes etter to år.

Vår merknad til § 6

Vi ser positivt på at NOKUT kan godkjenne tilbyder som får en sterkere rett til å opprette nye fagskoleutdanninger. Dette for at fagskoleutdanningen skal være fleksibel i forhold til nye behov i arbeidslivet. Tilbyder må ha bred fagkompetanse slik at skolen raskt skal kunne tilby utdanninger innen nye felt. Noen formelle krav til hva som er et minimumskrav til relevant kompetanse for undervisningspersonalet bør stilles. I tillegg til relevant realkompetanse må det også stilles krav til formell kompetanse på et høyere trinn enn det fagskolene utdanner for.

§ 7. Kvalitetssikring

1. Interne system for kvalitetssikring

Fagskoler skal ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring som sikrer kontinuerlige forbedringer og fagenes yrkesrelevans, gir tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetssikringsarbeidet ved institusjonen og avdekker sviktende kvalitet.

2. Vurdering av tilbydernes system for kvalitetssikring

NOKUT skal vurdere om systemet for kvalitetssikring er tilfredsstillende. Vurderingen omfatter både systemets strukturelle oppbygging, den dokumentasjon det frembringer, og de vurderinger av utdanningskvaliteten som tilbyderen selv gjør.

NOKUT fastsetter, i samråd med sektoren, de kriterier som det interne systemet for kvalitetssikring skal evalueres i forhold til.

NOKUT kan gi unntak fra bestemmelsene om kvalitetssikring i denne forskrift hvis et system for kvalitetssikring allerede inngår i kravene fra norsk offentlig sertifiserende eller autoriserende myndighet, jf. denne forskrift § 5 nr. 5.

3. Tilbaketrekking av rett til å søke om godkjenning av fagskoleutdanninger og godkjenning som tilbyder

Dersom NOKUT fatter vedtak om at systemet for kvalitetssikring ikke er tilfredsstillende hos tilbyder som gir godkjent fagskoleutdanning, mister tilbyderen retten til å søke om godkjenning av nye utdanninger. Tilbyderen kan kreve at en ny vurdering av systemet for kvalitetssikring iverksettes når det har gått ett år etter at NOKUT fattet slikt vedtak. Tilbyderen må selv kontakte NOKUT for iverksettelse av en ny vurdering. Dersom NOKUT etter ny vurdering finner systemet for kvalitetssikring tilfredsstillende, kan tilbyderen igjen søke om godkjenning av nye fagskoleutdanninger.

Dersom NOKUT fatter vedtak om at systemet for kvalitetssikring ikke er tilfredsstillende hos en godkjent tilbyder, skal NOKUT trekke tilbake tilbyderens myndighet til å etablere nye fagskoleutdanninger etter lov fagskoleutdanning § 2 annet ledd. NOKUTs vedtak om tilbaketrekking av godkjenning som tilbyder oversendes departementet og Lånekassen. Tilbyderen kan kreve at en ny vurdering av systemet for kvalitetssikring iverksettes når det har gått ett år etter at retten til å etablere fagskoleutdanninger er trukket tilbake. Tilbyderen må selv kontakte NOKUT for iverksettelse av ny vurdering.

Vår merknad til § 7

Skal vi sikre god kvalitet i utdanningen må systemene for kvalitetssikring være gode. Skolene må ha gode interne kvalitetsrutiner slik at fag- og læringsmiljø vurderes fortløpende. Løpende kontakt med arbeidslivet er en forutsetning for å kunne sikre en god evaluering av utdanningen. I tillegg må det være et krav at skolene har et godt tilbakemeldingssystem for evaluering av læringsmiljøet.

§ 8. Revidering av godkjenning av enkelttilbud

1. NOKUT kan på fritt grunnlag foreta en revidering av en tidligere gitt godkjenning.
2. Kriterier som er fastsatt med hjemmel i denne forskriften § 5 nr. 1, legges til grunn for revideringen.
3. NOKUT oppnevner sakkyndige til å gjennomføre revideringen. NOKUT fastsetter kriterier for de sakkyndiges kompetanse og for oppnevningen av disse. Når særlige grunner tilsier det, kan NOKUT unnlate å bruke sakkyndige i revideringen eller for deler av revideringen.
4. NOKUT sender foreløpig rapport om evaluering av et utdanningstilbud til den berørte tilbyder, som skal gis en frist på minst 6 uker til å uttale seg.
5. Dersom NOKUT finner at et utdanningstilbud ikke er i tråd med de krav som stilles, skal tilbyder gis en frist på inntil 6 måneder til å iverksette tiltak for å forbedre dette.
6. NOKUTs vedtak om å trekke tilbake godkjenning av et utdanningstilbud sendes tilbyderen med kopi til Kunnskapsdepartementet og Lånekassen. Tilbyderen skal umiddelbart trekke tilbake utdanningstilbudet.
7. En tilbyder som har mistet godkjenning for et utdanningstilbud skal iverksette tiltak, godkjent av NOKUT, som gjør det mulig for studentene å fullføre den påbegynte fagskoleutdanningen.

Vår merknad til § 8

Lov om fagskoleutdanning er en relativ ny lov som åpner for et stort antall av nye utdanninger. Skal fagskolene utvikle seg etter intensjonene i loven, må NOKUT kunne trekke tilbake godkjenning av utdanningstilbud som ikke holder den kvalitet som forventes. Skoleslagets renommé avhenger av kvaliteten på utdanningen. Vi støtter derfor departementets forslag til hvordan revidering av godkjente enkelttilbud skal foregå.

§9. Revidering av godkjent tilbyder

1. NOKUT kan på fritt grunnlag foreta revidering av en godkjent tilbyder med sikte på revidering av godkjenning som tidligere er gitt.
2. Kriterier som er fastsatt i denne forskriften § 6 eller med hjemmel i denne legges til grunn for revideringen.
3. NOKUT oppnevner sakkyndige til å gjennomføre revideringen. NOKUT fastsetter kriterier for de sakkyndiges kompetanse og for oppnevningen av disse. Når særlige grunner tilsier det, kan NOKUT unnlate å bruke sakkyndige i revideringen eller for deler av revideringen.
4. Dersom NOKUT finner at en tilbyder ikke lenger oppfyller kravene til godkjenning, jf. § 6, trekkes godkjenning som tilbyder (retten til selv å opprette fagskoleutdanninger) tilbake midlertidig. NOKUTs vedtak kan også omfatte vedtak om tilbaketrekking av godkjenning for enkeltutdanninger. Tilbyderen skal gis en frist på inntil 1 år, men ikke kortere enn 3 måneder, til å rette opp mangelfulle forhold. Ved utløp av den fastsatte fristen foretar NOKUT en vurdering av hvorvidt tiltakene er tilstrekkelige for å bringe tilbyderen opp på det nødvendige faglige nivå. Dersom vilkårene for godkjenning fremdeles ikke er til stede, skal NOKUT trekke godkjenningen tilbake permanent.
5. NOKUTs vedtak om å trekke tilbake godkjenningen som tilbyder, skal oversendes departementet og Lånekassen.
6. Når en tilbyder har mistet godkjenningen, kan NOKUT bestemme at ny søknad om godkjenning først kan fremmes etter 2 år.

Vår merknad til § 9

På samme måte som vår merknad til §8 påpekte viktigheten av kvalitet i utdanningen ved enkelttilbud, ser vi nødvendigheten av å opprettholde en bred faglig og undervisningsmessig kvalitet på godkjent tilbyder.

Skal godkjent tilbyder fortsatt ha retten til å opprette nye utdanninger, må kvalitetskravene etterprøves med jevne mellomrom. Vi støtter spesielt forslaget om karantenetid på 2 år.

§ 10. Klagenemnd

1. Departementet oppnevner klagenemnd som avgjør klager over vedtak fattet av NOKUT.
2. Klagenemnden skal ha 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. Ett medlem skal være student. Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere.
3. Leder skal ikke være tilsatt eller medlem av styre ved institusjon som kommer inn under fagskoleloven.

Vi har ingen merknad til § 10

§ 11. Klagenemndens avgjørelse

1. Klagenemnden er vedtaksfør når lederen, eller varamedlem for leder, og tre andre medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende.
2. Klagenemndens vedtak kan ikke påklages.

Vi har ingen merknad til § 11

§ 12. Overgangsregler

Bestemmelsen om at tilbydere av fagskoleutdanning skal ha et tilfredsstillende systemer for kvalitetssikring gjelder fra 1. januar 2009.

Bestemmelsen om at tilbydere av fagskolerutdanning skal ha et styre på minst fem medlemmer som øverste ansvarlige styringsorgan gjelder fra 1. juli 2008.

Vi har ingen merknad til § 12

§ 13. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft XX. februar 2008.

.